

Білоцерківський національний аграрний університет
Екологічний факультет
Кафедра безпеки життєдіяльності

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ»</p> <p>Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність – 073 «Менеджмент» Освітня програма – «Менеджмент»</p>
<p>Рівень вищої освіти</p>	<p>перший (бакалаврський)</p>
<p>Компонент освітньої програми</p>	<p>обов'язковий</p>
<p>Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин</p>	<p>3 кредити / 90 годин</p>
<p>Семестр</p>	<p>б</p>
<p>Форма контролю</p>	<p>залік</p>
<p>Мова викладання</p>	<p>українська</p>
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Розпутній Олександр Іванович Посада: завідувач кафедри безпеки життєдіяльності Вчене звання: професор Науковий ступінь: доктор сільськогосподарських наук Робоче місце: навчальний корпус № 9 (вул. Героїв Чорнобиля 3А), 538 аудиторія (кафедра безпеки життєдіяльності). E-mail: rozputny_bzd@ukr.net Зв'язок з викладачем: +380974817914</p>
<p>Опис дисципліни</p>	<p>Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності» є обов'язковим компонентом освітньої програми «Менеджмент», оскільки людина, її життя, здоров'я та безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, а одними із основних принципів державної політики є пріоритет і захист життя, здоров'я працівників, повна відповідальність роботодавця за створення безпечних та нешкідливих умов праці. Питання щодо забезпечення професійної безпеки, охорони здоров'я працівників, пожежної, техногенної безпеки, захисту від надзвичайних ситуацій є невід'ємною складовою діяльності суб'єктів господарювання та входять до посадових обов'язків керівників і спеціалістів.</p> <p>Під час вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності» студенти повинні здобути необхідні знання стосовно організації, управління та забезпечення безпеки професійної діяльності, пожежної і техногенної безпеки, захисту від надзвичайних ситуацій та навчитись ідентифікувати джерела небезпеки і шкідливі й небезпечні чинники, оцінювати ризики їх впливу, розробляти та впроваджувати заходи щодо забезпечення та підвищення рівня професійної безпеки, охорони здоров'я працівників, пожежної, техногенної безпеки, захисту працівників, населення, територій, майна, навколишнього середовища від надзвичайних</p>

	ситуацій.
Передумови для вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності» використовує здобуті знання під час вивчення таких дисциплін як «Соціологія», «Правознавство», «Статистика» та інших дисциплін освітнього рівня бакалавр за спеціальністю 073 «Менеджмент».
Мета вивчення дисципліни	Мета вивчення дисципліни – сформувати систему компетентностей, що забезпечать здатність майбутнього керівника розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми щодо питань управління професійною безпекою, охороною здоров’я працівників, пожежною і техногенною безпекою, забезпечення безпечної життєдіяльності та захисту населення, територій, майна, навколишнього середовища від надзвичайних ситуацій у межах своєї компетенції на посаді.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів та використанням системи електронного навчання на платформі Moodle. За необхідності (індивідуальні графіки, інклюзивне навчання, дистанційна форма навчання тощо) можуть бути використані сервіси для проведення відеоконференцій та онлайн-зустрічей: Zoom, Google Meet, Skype, Viber. Формат викладання дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Очікувані результати навчання	РН 01.1. Знати та дотримуватися вимог нормативно-правових актів стосовно організації та забезпечення безпеки професійної діяльності і охорони здоров’я працівників, пожежної, техногенної безпеки, безпечної життєдіяльності та захисту населення, територій, майна, навколишнього середовища від надзвичайних ситуацій у межах своєї компетенції на посаді. РН 02.1. Знати та пропагувати принципи ведення здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників при управлінні питаннями професійної безпеки та охорони здоров’я працівників, вирішенні практичних завдань щодо запобігання професійним захворюванням на робочих місцях та покращення здоров’я працівників. РН 04.1. Вміти ідентифікувати джерела небезпеки на робочих місцях, оцінювати ризики їх впливу, виявляти проблеми та розробляти заходи для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо підвищення рівня професійної безпеки та охорони здоров’я працівників. РН 04.2. Вміти ідентифікувати потенційно небезпечні об’єкти та шкідливі й небезпечні чинники господарської діяльності підприємств, що призводять до виникнення надзвичайних ситуацій, оцінювати ризики їх впливу, виявляти проблеми та розробляти заходи для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо підвищення рівня пожежної, техногенної безпеки, захисту працівників, населення, територій, майна та навколишнього середовища. РН 04.3. Вміти ідентифікувати та оцінювати ризики впливу оточуючого середовища для господарської діяльності підприємств для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо підвищення стійкості роботи об’єктів в умовах надзвичайних ситуацій, захисту працівників, населення, територій, майна. РН 11.1. Вміти аналізувати й оцінювати стан умов та безпеки праці на робочих місцях, рівень виробничого травматизму і професійних захворювань та розробляти і впроваджувати заходи з усунення причин, що призводять до нещасних випадків і професійних захворювань. РН 11.2. Аналізувати й оцінювати стан пожежної і техногенної безпеки,

	<p>цивільного захисту та розробляти й впроваджувати заходи щодо забезпечення пожежної і техногенної безпеки, захисту працівників, населення, територій, майна, навколишнього середовища від надзвичайних ситуацій у межах своєї компетенції на посаді.</p> <p>РН 14.1. Ідентифікувати причини стресу на робочому місці, оцінювати ризики його впливу на безпеку професійної діяльності та здоров'я працівників, виявляти проблеми та розробляти заходи щодо його профілактики.</p> <p>РН 15.1. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності стосовно забезпечення рівності трудових прав працівників, охорони праці жінок, неповнолітніх, осіб з інвалідністю, безпеки їх професійної діяльності та охорони здоров'я, соціального захисту від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань в межах своєї компетенції на посаді.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p><i>Змістовий модуль 1. Основи безпеки життєдіяльності людини</i></p> <p>Тема 1.1. Безпека людини в життєвому середовищі. Професійна, пожежна, техногенна та екологічна безпека. Соціальна та екологічна відповідальність. Ідентифікація джерел небезпеки та оцінка ризиків їх прояву. Стрес на робочому місці та його профілактика. Формування культури безпеки життєдіяльності населення та ведення здорового способу життя.</p> <p>Тема 1.2. Небезпеки середовища життєдіяльності людини, характер їх прояву та оцінка впливу на життєдіяльність населення та об'єкти економічної діяльності.</p> <p><i>Змістовий модуль 2. Безпека професійної діяльності, охорона здоров'я працівників та соціальна відповідальність роботодавців</i></p> <p>Тема 2.1. Управління професійною безпекою та охороною здоров'я працівників. Державний нагляд, громадський контроль та аудит за охороною здоров'я працівників та безпекою праці. Економічне стимулювання та фінансування охорони праці.</p> <p>Тема 2.2. Правове регулювання безпеки професійної діяльності, охорони здоров'я працівників та соціальна відповідальність роботодавців. Соціальне страхування працівників від нещасних випадків та захворювань.</p> <p>Тема 2.3. Гігієна праці, охорона здоров'я працівників та запобігання професійним захворюванням. Облік та звітність стану умов праці.</p> <p>Тема 2.4. Вимоги щодо забезпечення роботодавцями безпеки праці та управління ризиками на робочих місцях.</p> <p><i>Змістовий модуль 3. Пожежна, техногенна безпека та захист від надзвичайних ситуацій</i></p> <p>Тема 3.1. Пожежна та техногенна безпека. Ідентифікація та декларування об'єктів підвищеної небезпеки. Прогнозування, локалізація та ліквідація аварій. Фінансування заходів щодо забезпечення пожежної та техногенної безпеки.</p> <p>Тема 3.2. Захист населення, територій, майна та навколишнього середовища від надзвичайних ситуацій. Організація та фінансування заходів цивільного захисту суб'єкта господарювання. Соціальний захист постраждалих в надзвичайних ситуаціях. Підвищення стійкості роботи об'єктів в умовах надзвичайних ситуаціях.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Методи навчання ґрунтуються на принципах студентоцентризму та індивідуально-особистісного підходу, посилення творчої спрямованості у формі комбінації лекцій, практичних занять, самостійної роботи з використанням елементів дистанційного навчання, в тому числі в</p>

	<p>системі Moodle.</p> <p>Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал. Широко використовується метод проблемного викладення, дискусійне обговорення проблемних питань.</p> <p>Практичні заняття проводяться у вигляді практикумів з виконанням індивідуальних та групових завдань, моделюванням ситуацій та круглих столів.</p>																																												
<p>Види контролю та критерії оцінювання</p>	<p>Поточний контроль: активність в дискусії на лекційних заняттях, усне опитування, перевірка виконання практичних завдань (розрахункових, ситуаційних, доповідей, презентацій), завдань для самостійної роботи, індивідуального навчально-дослідного завдання. Модульний контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування.</p> <p style="text-align: center;">Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»</p> <table border="1" data-bbox="547 705 1473 866"> <thead> <tr> <th>Види робіт</th> <th>Лекції</th> <th>Практичні заняття</th> <th>Самостійна робота</th> <th>Модульний контроль</th> <th>ІНДЗ</th> <th>Загальний бал</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Максимально можлива кількість балів</td> <td>10</td> <td>30</td> <td>10</td> <td>40</td> <td>10</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти</p> <table border="1" data-bbox="539 920 1473 1294"> <thead> <tr> <th rowspan="2">За 100-бальною шкалою</th> <th rowspan="2">За шкалою ECTS</th> <th colspan="2">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>іспит</th> <th>залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90–100</td> <td>A</td> <td>Відмінно</td> <td rowspan="4">Зараховано</td> </tr> <tr> <td>82–89</td> <td>B</td> <td>Добре</td> </tr> <tr> <td>75–81</td> <td>C</td> <td rowspan="2">Задовільно</td> </tr> <tr> <td>64–74</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>60–63</td> <td>E</td> <td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>35–59</td> <td>FX</td> <td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням</td> </tr> <tr> <td>1–34</td> <td>F</td> <td colspan="2"></td> </tr> </tbody> </table>	Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал	Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою		іспит	залік	90–100	A	Відмінно	Зараховано	82–89	B	Добре	75–81	C	Задовільно	64–74	D	60–63	E	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання		35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням		1–34	F		
Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал																																							
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100																																							
За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою																																											
		іспит	залік																																										
90–100	A	Відмінно	Зараховано																																										
82–89	B	Добре																																											
75–81	C	Задовільно																																											
64–74	D																																												
60–63	E	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання																																											
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням																																											
1–34	F																																												
<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями, а виявлення ознак академічної недоброчесності (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для їх незарахування викладачем. Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті розміщене на сайті університету https://cutt.ly/aR13OnU</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідуватимуть усі лекції та практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять буде згідно графіку консультацій викладача. За наявності об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p>																																												

**Рекомендовані
джерела інформації**

Основна література

1. Безпека життєдіяльності : підручник / О.І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 448 с.
2. Войналович О.В., Марчишина Є.І., Білько Т.О. Охорона праці у сільському господарстві : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 691 с.
3. Основи охорони праці : підручник / О.І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 264 с.
4. Основи професійної безпеки та здоров'я людини : підручник / В.В. Березуцький та ін. Харків : НТУ ХПІ, 2018. 553 с.
5. Цивільний захист: підручник / О.І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 264 с.
6. Voinalovych O., Marchyshyna Ye. Occupational Safety and Health in Agriculture : Educational manual. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 424 с.
7. Кодекс цивільного захисту України : Закон України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. Дата оновлення: 17.06.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text> (дата звернення: 25.08.2020).
8. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII. Дата оновлення: 05.12.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text> (дата звернення: 25.08.2020).
9. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971. № 322-VIII. Дата оновлення: 03.12.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення: 25.08.2020).

Додаткова література

1. Безпека людини у сучасних умовах : монографія / В.В. Березуцький та ін. Харків : ФОП Мезіна В.В., 2018. 208 с.
2. Безпека життєдіяльності: навчальний посібник / Стиценко Т.Є. та ін. Харків : ХНУРЕ, 2018. 336 с.
3. Березуцький В.В., Адаменко М.І. Небезпечні виробничі ризики та надійність: навчальний посібник. Харків. : ФОП Панов А.М., 2016. 385 с.
4. Березуцький В.В. Ризик-менеджмент використання обладнання та технологій : навчальний посібник. Харків : ФОП Панов А.М. 2020. 424 с.
5. Зеркалов Д.В. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці : навчальний посібник. Київ : Основа, 2016. 267 с.
6. Охорона праці та промислова безпека : монографія / К.Н. Ткачук та ін. Київ : Основа, 2014. 823 с.
7. Assessment of the radiation safety of the rural population of the Central forest-steppe of Ukraine in the remote period after the Chernobyl catastrophe / V. Herasymenko, I. Pertsovyi, O. Rozputnyi // Proceedings of the 2nd Annual Conference «Technology transfer: fundamental principles and innovative technical solutions». – Tallinn, 2018. – P. 30-33.
8. Guideline for OSH practice within the Agriculture sector. Borisova E. at al. Bucharest : Romtens Foundation, 2018. 65 p.

Інформаційні ресурси Internet

- Для підготовки до занять з метою більш повного засвоєння дисципліни студенти можуть користуватися електронними сайтами:
1. Репозитарій Білоцерківського НАУ : веб-сайт. URL: <http://rep.btsau.edu.ua>
 2. Законодавство на сайті Верховної Ради України: веб-сайт. URL: <https://rada.gov.ua>

	3. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського: веб-сайт. URL: http://www.nbu.gov.ua 4. Державна служба України з питань праці: веб-сайт. URL: http://dsp.gov.ua 5. Державна служба України з надзвичайних ситуацій: веб-сайт. URL: https://www.dsns.gov.ua 6. Федерація профспілок України: веб-сайт. URL: http://www.fpsu.org.ua; 7. International Labour Organization (Міжнародна організація праці) : веб-сайт. URL: https://www.ilo.org 8. European Agency for Safety and Health at Work : веб-сайт. URL: https://osha.europa.eu/en 9. EU Civil Protection and Humanitarian Aid : веб-сайт. URL: https://ec.europa.eu/echo/index_en